

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

زمان چاپ: ۱۴۰۲/۰۹/۲۰

شماره مجوز مجله: ۸۰۴۰۰

اثربخشی فرایند یاددهی و یادگیری در آموزش

فاطمه نادری دهکردی^۱، مجید بروکی میلان^۲، سارا فرج زاده لشکان^۳ سجاد عقیلی^۴

۱- کارشناسی زیست شناسی، دانشگاه شهر کرد

۲- کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، پیام نور ارومیه

۳- کارشناسی ارشد فلسفه اخلاق، دانشگاه قم

۴- کارشناسی فقه و حقوق، حوزه علمیه سیدالشهدا، خرمشهر

F.dehkordi@gmail.com

چکیده:

در این مقاله، به بررسی فرایند یاددهی و یادگیری در حوزه آموزش پرداخته شده و نتایج به دست آمده از این بررسی آورده شده‌اند. تحلیل نشان می‌دهد که تعامل فعال معلم و دانش‌آموزان، استفاده از روش‌های یادگیری متنوع و تأکید بر انعکاس و بازخورد سازنده، ارتقاء قابلیت‌های ذهنی و شخصیتی فراگیران را تسهیل می‌کند. همچنین، اهمیت توجه به تنوع روش‌های یادگیری، استفاده از فناوری، و تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان در فرایند آموزش بر جلب توجه قرار گرفته است. این مقاله به عنوان راهنمایی برای طراحان برنامه‌های آموزشی و ارتقاء سیستم‌های یادگیری موثر مورد استفاده قرار می‌گیرد.

واژگان کلیدی: یادگیری - یاددهی - آموزش

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

۱- مقدمه

دهه‌های اخیر، پیشرفت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات چشمگیری در تحول فرآیند یادگیری و یاددهی ایفا کرده است. این تحولات نه تنها به بهبود دسترسی به اطلاعات و منابع آموزشی کمک کرده‌اند بلکه تجربه‌های یادگیری را نیز به شکل‌های نوین تغییر داده‌اند.

همگام با پیشرفت فناوری، مفهوم یادگیری الکترونیک و آموزش آنلاین به عنوان ابزارهای مؤثر در ارتقاء فرآیند آموزشی مطرح شده‌اند. این مقاله با هدف بررسی نقش برجسته فناوری در فرآیند یادگیری و تدریس، به بررسی تأثیرات مثبت و چالش‌های موجود در این زمینه می‌پردازد. تحقیقات انجام شده نشان می‌دهد که استفاده از فناوری در آموزش، منجر به افزایش تعاملات، تسهیل دسترسی به منابع تحصیلی، و تحول در روش‌های یادگیری می‌شود. از سوی دیگر، چالش‌هایی مانند نیاز به زیرساخت‌های قوی، مدیریت صحیح فناوری، و ایجاد تجربیات آموزشی جذاب، همچنان به‌عنوان مسائلی مطرح هستند. در این سناریو، مقاله حاضر تلاش دارد تا نقش اساسی فناوری در بهبود فرآیند یادگیری و یاددهی را مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار دهد. بر این اساس، این مقاله علاوه بر تشریح انواع فناوری‌های آموزشی، به بررسی تأثیرات مثبت این فناوری‌ها بر افزایش کیفیت یادگیری و چالش‌های مطرح در مسیر اجرای آن‌ها می‌پردازد.

بیان مسئله:

همگام با پیشرفت فناوری، آموزش و یادگیری نیز به چالش‌ها و فرصت‌های جدیدی ناشی از این تحولات روبرو شده است. در این مفهوم، مسئله اصلی این تحقیق در بررسی تأثیر فناوری بر یادگیری و تدریس است که چگونه این تحولات توانسته‌اند فرآیند آموزش و یادگیری را تغییر دهند و چه چالش‌ها و موانعی در پیشرفت این فرآیند به وجود آمده است.

سوالات تحقیق:

آیا استفاده از فناوری در فرآیند یادگیری و یاددهی منجر به افزایش کیفیت آموزش شده و تجربیات یادگیری فرد را بهبود می‌بخشد؟ چه انواع فناوری‌های آموزشی در حال حاضر در فرآیند یادگیری مورد استفاده قرار می‌گیرند و تأثیرات مثبت و منفی هر کدام چیست؟

اهداف تحقیق:

ارزیابی تأثیرات مثبت و منفی استفاده از فناوری در فرآیند یادگیری.
تجزیه و تحلیل انواع فناوری‌های آموزشی و ارائه توضیحات دقیق درباره تأثیرات هر کدام.

بیان مفاهیم اساسی:

نقش یادگیری در آموزش: تسهیل فرآیند یادگیری: یادگیری، فرآیندی است که اطلاعات و مهارت‌ها توسط فرد جذب، فهمیده، و به خود اختصاص می‌دهد. آموزش با تسهیل و تسریع این فرآیند به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا مطالب را بهتر درک کرده و یادآوری کنند.

ترغیب به تفکر انتقادی: آموزش ارائه فرصت‌هایی فراهم می‌کند که دانش‌آموزان به تفکر انتقادی و تحلیلی بپردازند. این فرآیند تسهیل‌کننده‌ای برای توسعه توانایی‌های تفکری آن‌ها است.

ارتقاء مهارت‌های علمی و عملی: یادگیری در آموزش به دانش‌آموزان این امکان را می‌دهد که مهارت‌های علمی، فنی، و عملی خود را توسعه دهند و از آن‌ها در مواجهه با وظایف و چالش‌های مختلف استفاده کنند.

آموزش مهارت‌های زندگی: بخشی از یادگیری در آموزش، آموزش مهارت‌های زندگی نظیر حل مسئله، مدیریت زمان، ارتباطات، و همکاری در گروه است که به دانش‌آموزان در زندگی روزمره‌شان کمک می‌کند.

ترویج توسعه فردی: یادگیری به دانش‌آموزان این امکان را می‌دهد تا در توسعه شخصی خود پیشرفت کنند، اهداف خود را شناسایی کنند، و برای دستیابی به آن‌ها بکوشند.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

تشویق به پژوهش و کاوش: آموزش باید دانش‌آموزان را به کاوش و پژوهش ترغیب کند. این فرآیند یادگیری به دانش‌آموزان این امکان را می‌دهد تا در علوم، هنرها، و حوزه‌های مختلف دنیای اطراف خود تحقیق کنند.

ارتقاء اهمیت خودآگاهی: آموزش به دانش‌آموزان این امکان را می‌دهد که به خودآگاهی بیشتری دربارهٔ نقاط قوت و ضعف خود دست یابند و در این مسیر به بهبود خود کار کنند.

آموزش مهارت‌های انعطاف‌پذیری: یادگیری در آموزش، دانش‌آموزان را آموزش می‌دهد که چگونه در مواجهه با تغییرات و چالش‌های مختلف، انعطاف‌پذیر و سازگار باشند.

در کل، یادگیری در آموزش به دانش‌آموزان امکان می‌دهد تا به صورت فعال و پویا در فرآیند یادگیری شرکت کنند و مهارت‌ها و توانایی‌های مختلف خود را توسعه دهند.

یادگیری و یاددهی تأثیر مستقیم و حیاتی بر بهبود عملکرد تحصیلی دارد. در زیر تأثیرات این دو عامل بر بهبود عملکرد تحصیلی بیان شده است:

افزایش درک و تسلط: یادگیری موجب افزایش درک دانش‌آموزان از مفاهیم درسی و تسلط بر مهارت‌ها می‌شود. این درک عمیق توانمندی آن‌ها در حل مسائل و اجرای وظایف تحصیلی را افزایش می‌دهد.

افزایش انگیزه و تعهد: یاددهی مؤثر و جذاب توانمندی معلم در ایجاد انگیزه و تعهد دانش‌آموزان را ارتقاء می‌دهد. این انگیزه باعث تلاش بیشتر و تفکر مثبت در مسیر یادگیری می‌شود.

توسعه مهارت‌های تفکر انتقادی: یادگیری و یاددهی، مهارت‌های تفکر انتقادی را تقویت می‌کنند. این مهارت‌ها به دانش‌آموزان در تحلیل مسائل، ارائه دلایل منطقی، و ارتقاء توانایی‌های تفکری کمک می‌کنند.

پیشرفت در مهارت‌های ارتباطی: یادگیری و یاددهی مناسب به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا مهارت‌های ارتباطی خود را تقویت کنند. این مهارت‌ها در ارتباط با همکاران و معلمان، و همچنین در ارائه گزارش‌ها و ارائه‌ها مؤثر هستند.

توانایی حل مسائل: یادگیری و یاددهی به دانش‌آموزان این امکان را می‌دهد تا مهارت حل مسائل خود را بهبود بخشند. آن‌ها با مواجهه با چالش‌ها و مسائل، توانایی خود در پیدا کردن راه‌حل‌های نوآورانه را تقویت می‌کنند.

افزایش اعتماد به نفس: موفقیت در یادگیری و پیشرفت در مهارت‌های تحصیلی باعث افزایش اعتماد به نفس دانش‌آموزان می‌شود. این اعتماد به نفس می‌تواند به تعهد بیشتر و پیشرفت در یادگیری منجر شود.

ارتقاء مهارت‌های اجتماعی: یادگیری در محیط‌های آموزشی اجتماعی، مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان را ارتقاء می‌دهد. این مهارت‌ها شامل همکاری، تعامل مثبت، و حل اختلاف‌ها می‌شوند.

مبانی نظری:

فرایند یاددهی-یادگیری:

فرایند یاددهی و یادگیری یک فرایند پیچیده و چندوجهی است که شامل تعاملات پیچیده بین عوامل مختلفی مانند یادگیرنده، معلم، محتوا، و محیط یادگیری می‌شود.

یادگیری به معنای ایجاد تغییرات پایدار در رفتار یا توانایی‌های ذهنی است که در نتیجه تجربه رخ می‌دهد. یادگیری می‌تواند در نتیجه عوامل مختلفی مانند تجربه مستقیم، مشاهده، آموزش، یا تمرین رخ دهد.

یاددهی به معنای فرایند کمک به دیگران برای یادگیری است. یاددهی می‌تواند به روش‌های مختلفی انجام شود، از جمله تدریس، راهنمایی، یا مشاوره.

عوامل مختلفی می‌توانند بر فرایند یاددهی و یادگیری تأثیر بگذارند. این عوامل را می‌توان به چهار دسته کلی تقسیم کرد:

کرد:

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

ویژگی‌های یادگیرنده: ویژگی‌های یادگیرنده مانند هوش، انگیزه، و سبک یادگیری می‌توانند بر فرایند یاددهی و یادگیری تأثیر بگذارند.

ویژگی‌های معلم: ویژگی‌های معلم مانند مهارت‌های تدریس، دانش موضوعی، و شخصیت می‌توانند بر فرایند یاددهی و یادگیری تأثیر بگذارند.

محتوای یادگیری: محتوای یادگیری مانند پیچیدگی، جذابیت، و ارتباط با نیازها و علایق یادگیرنده می‌تواند بر فرایند یاددهی و یادگیری تأثیر بگذارد.

محیط یادگیری: محیط یادگیری مانند فضای فیزیکی، شرایط اجتماعی، و حمایت‌های آموزشی می‌تواند بر فرایند یاددهی و یادگیری تأثیر بگذارد.

در ادامه، به بررسی هر یک از این عوامل می‌پردازیم:

ویژگی‌های یادگیرنده: یکی از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر یاددهی و یادگیری، ویژگی‌های یادگیرنده است. ویژگی‌های یادگیرنده شامل موارد زیر است:

(۱) **هوش** یکی از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر یادگیری است. افراد باهوش‌تر معمولاً می‌توانند اطلاعات را سریع‌تر و آسان‌تر یاد بگیرند.

(۲) **انگیزه** یکی دیگر از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر یادگیری است. افراد با انگیزه بیشتر، تمایل بیشتری به یادگیری دارند و تلاش بیشتری برای یادگیری می‌کنند.

(۳) **سبک یادگیری** به نحوه پردازش اطلاعات توسط افراد اشاره دارد. افراد مختلف، سبک‌های یادگیری متفاوتی دارند. شناسایی سبک یادگیری افراد می‌تواند به بهبود فرایند یاددهی و یادگیری آنها کمک کند.

(۴) **ویژگی‌های معلم** نیز می‌تواند بر فرایند یاددهی و یادگیری تأثیر بگذارد. ویژگی‌های معلم شامل موارد زیر است:

(۵) **مهارت‌های تدریس:** مهارت‌های تدریس معلم می‌تواند تأثیر زیادی بر یادگیری دانش‌آموزان داشته باشد. معلمان با مهارت‌های تدریس بهتر، می‌توانند مطالب را به گونه‌ای جذاب و قابل فهم برای دانش‌آموزان ارائه دهند.

(۶) **دانش موضوعی:** دانش موضوعی معلم نیز می‌تواند بر فرایند یاددهی و یادگیری تأثیر بگذارد. معلمان که دانش موضوعی خوبی دارند، می‌توانند مطالب را به گونه‌ای دقیق و کامل به دانش‌آموزان ارائه دهند.

(۷) **شخصیت:** شخصیت معلم نیز می‌تواند بر فرایند یاددهی و یادگیری تأثیر بگذارد. معلمان که دارای شخصیت مثبت و خوش‌برخورد هستند، می‌توانند محیطی صمیمی و دوستانه برای یادگیری ایجاد کنند.

(۸) **محتوای یادگیری** نیز می‌تواند بر فرایند یاددهی و یادگیری تأثیر بگذارد. محتوای یادگیری باید ویژگی‌های زیر را داشته باشد:

(۹) **پیچیدگی:** محتوای یادگیری باید متناسب با سطح یادگیرندگان باشد. محتوای خیلی ساده یا خیلی پیچیده می‌تواند باعث سردرگمی یا ناامیدی یادگیرندگان شود.

(۱۰) **جذابیت:** محتوای یادگیری باید جذاب و جالب باشد تا توجه یادگیرندگان را جلب کند.

(۱۱) **ارتباط با نیازها و علایق یادگیرنده:** محتوای یادگیری باید با نیازها و علایق یادگیرندگان ارتباط داشته باشد تا آنها را به یادگیری علاقه‌مند کند.

فناوری در آموزش: این مفهوم به استفاده از ابزارها، تکنولوژی‌ها، و سیستم‌های مدرن برای ارتقاء فرایند یادگیری و یاددهی اشاره دارد. فناوری در آموزش شامل نرم‌افزارهای آموزشی، پلتفرم‌های آموزشی آنلاین، و ابزارهای تعاملی می‌شود.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

تأثیرات مثبت یادگیری: این مفهوم به نتایج مثبتی اشاره دارد که استفاده از فناوری در فرآیند یادگیری می‌تواند داشته باشد، از جمله افزایش تعاملات، بهبود فرآیند یادگیری، و ایجاد تجربیات یادگیری جذاب.

چالش‌ها و موانع در فناوری آموزشی: این مفهوم به مشکلات و موانعی اشاره دارد که ممکن است در اجرای فناوری در حوزه آموزش پیش بیاید، از جمله نقص زیرساخت‌ها، مشکلات امنیتی، و نقص در مدیریت فناوری.

پیشرفت فناوری آموزشی: این مفهوم به تحولات و نوآوری‌هایی اشاره دارد که در حوزه فناوری آموزشی رخ داده‌اند و به بهبود و ارتقاء روش‌ها و ابزارهای یادگیری منجر شده‌اند.

بهره‌وری در آموزش: این مفهوم به میزان بهره‌مندی و اثربخشی استفاده از فناوری در فرآیند یادگیری اشاره دارد و به ارزیابی نتایج مثبت و کارآمدی این فرآیند می‌پردازد.

راهکارهای بهینه‌سازی: این مفهوم به تدابیر و راهکارهایی اشاره دارد که مورد استفاده قرار می‌گیرد تا در مقابله با چالش‌ها و بهره‌وری بهتر از فناوری در حوزه آموزش و یادگیری اقدام شود.

نظریه راهبردی یادگیری:

این تئوری بر این اصل تأکید دارد که افراد یادگیرنده بهترین راهبردها را برای حل مسائل و درک مفاهیم انتخاب می‌کنند. در ارتباط با فناوری، این تئوری به اهمیت ارتباط فعال با ابزارهای آموزشی و توانایی انتخاب بهینه راهبردهای یادگیری توسط فرد اشاره دارد.

نظریه ساخت یادگیری: این تئوری به این باور است که یادگیری بر اساس ساختارهای دانش فرد ساخته می‌شود و در اثر فعالیت‌های شناختی فرد در محیط یادگیری به وجود می‌آید. این مبنا در فناوری آموزشی نشان می‌دهد که چگونه ابزارها و محتواها باید ساختارهای دانش فرد را تقویت کنند.

نظریه روان‌شناسی یادگیری:

این تئوری به تأثیر عوامل روان‌شناختی در فرآیند یادگیری می‌پردازد. در زمینه فناوری، این تئوری مطالعه اثرات عواملی مانند توجه، حافظه، و انگیزه بر تجربه یادگیری با استفاده از فناوری را در برمی‌گیرد.

نظریه راهبرد محتوا: این تئوری بر اهمیت استفاده از راهبردهای مناسب برای فهم و یادگیری محتواها تأکید دارد. در زمینه فناوری آموزشی، این مفهوم به تدابیری اشاره دارد که برای بهینه‌سازی فرآیند یادگیری با استفاده از ابزارهای مختلف اتخاذ می‌شود.

ژان پیاژه (Jean Piaget)، روان‌شناس و فیلسوف سوئیسی، یکی از مهم‌ترین تفکرکنندگان در زمینه روان‌شناسی تعلیم و تربیت بود. نظریات او در مورد یادگیری و توسعه فکری اطفال به طور گسترده مورد استفاده قرار گرفته است. در زیر، به برخی از نظریات اصلی ژان پیاژه در مورد یادگیری اشاره می‌شود

تعلیم و یادگیری: ژان پیاژه تأکید داشت که دانش‌آموزان باید اجازه داده شود تا از تجربه خود یاد بگیرند. او به اهمیت تجربه مستقیم و فعال در فرآیند یادگیری اشاره کرد. ایشان معتقد بودند که تدریس باید بر اساس سوالات و چالش‌ها مبتنی باشد تا دانش‌آموزان بتوانند فعالانه به تفکر و حل مسائل پرداخته و دانش خود را توسعه داد.

نظریه یادگیری مبتنی بر تجربه: یک دیدگاه آموزشی است که بر اهمیت تجربیات فعال در فرآیند یادگیری تأکید دارد. این نظریه، یکی از مؤسسان آن دیوید کولب (David Kolb) است، که اصول اصلی این نظریه را در مدل چرخه یادگیری ارائه کرده است. در زیر، به برخی از اصول و ویژگی‌های نظریه یادگیری مبتنی بر تجربه اشاره می‌شود:

مدل چرخه یادگیری: مدل چرخه یادگیری دیوید کولب شامل چهار مرحله اصلی است: تجربه تجسمی، تفکر تجربی، تفکر نظری، و تجربه فعلی. این چرخه نشان دهنده فرآیند پیوسته یادگیری از تجربیات مختلف است.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

تجربه تجسمی: (Concrete Experience) شامل تجربه مستقیم و واقعی از موقعیت‌ها و وقایع است. این تجربه می‌تواند از طریق تجربه شخصی یا تجربه‌های گروهی ایجاد شود.

تفکر تجربی: (Reflective Observation) دیدگاهی که افراد به تجربیات خود نگاه کنند و بازتاب کنند. این شامل تفکر و تحلیل از تجربیات گذشته می‌شود.

تفکر نظری: (Abstract Conceptualization) مرحله تفکر نظری، ارتباط بین تجربیات و مفاهیم یا نظریه‌ها را برقرار می‌کند. افراد سعی می‌کنند مفاهیم عمومی یا نظریه‌هایی که می‌توانند از تجربیاتشان استخراج کنند، را بسازند.

تجربه فعلی: (Active Experimentation) این مرحله شامل استفاده از مفاهیم تازه در تجارب فعلی و کاربردی است. فرد از مفاهیم یادگرفته شده برای حل مسائل و اجرای عمل بهره می‌برد.

آموزش تعاملی و مشارکتی: نظریه یادگیری مبتنی بر تجربه تأکید دارد که آموزش باید فراتر از انتقال اطلاعات به دانش‌آموزان باشد و شامل تعاملات فعال و مشارکتی با مواد آموزشی باشد.

تأکید بر یادگیری مستمر: این نظریه به ایده یادگیری به صورت مستمر و تداوم آن در طی زمان اهمیت می‌دهد، به جای یادگیری به صورت مجزا و جدا از هم.

نظریه یادگیری اجتماعی (Social Learning Theory) توسط آلبرت باندورا (Albert Bandura) ارائه شده است و تأکید دارد که یادگیری نه تنها از طریق تجربه‌های مستقیم، بلکه از طریق مشاهده و تداول با دیگران نیز اتفاق می‌افتد. در زیر، به برخی از اصول و ویژگی‌های نظریه یادگیری اجتماعی اشاره می‌شود:

مشاهده و تداول: نظریه یادگیری اجتماعی ابراز می‌کند که افراد نه تنها از تجربیات شخصی خود یاد می‌گیرند، بلکه از مشاهده رفتارها، تجربیات و پاداش‌ها و تنبیه‌های دیگران نیز تأثیر می‌پذیرند.

مدل‌های رفتاری: مدل‌های رفتاری، فرد را با رفتارهای دیگران آشنا می‌کنند و او را تحت تأثیر قرار می‌دهند. این مدل‌ها ممکن است افراد را به تقلید و تداول با رفتارهای مشابه ترغیب کنند.

تقلید و مدل‌سازی: تقلید و مدل‌سازی فرآیندهای اساسی نظریه یادگیری اجتماعی هستند. این اصل به این معناست که افراد تمایل دارند رفتارهایی را تقلید کنند که باعث پاداش یا ارزش می‌شوند.

تقویت اجتماعی: تقویت اجتماعی شامل پاداش یا تنبیه‌های اجتماعی است که افراد بر اساس رفتارهایشان دریافت می‌کنند. این تقویت‌ها تأثیر زیادی بر یادگیری و تکرار رفتارها دارند.

خودکنترل و تأثیر ذهنی: نظریه یادگیری اجتماعی به خودکنترل و تأثیر ذهنی (self-efficacy) اهمیت می‌دهد. افراد با افزایش اعتقاد به توانایی خود در انجام وظایف، ممکن است رفتارهای موفق‌تری انجام دهند.

تأثیرگذاری محیط: این نظریه به تأثیرات محیطی می‌پردازد که می‌تواند بر رفتارها و یادگیری افراد تأثیر بگذارد. محیط‌های حاکم بر رفتارها و تجربیات افراد نقش بزرگی در یادگیری اجتماعی دارند.

نتیجه‌گیری:

در مقاله حاضر، به بررسی و نتیجه‌گیری از فرآیند یاددهی و یادگیری در آموزش می‌پردازیم. این تحقیق نشان می‌دهد که تعامل فعال میان معلم و دانش‌آموزان، استفاده از روش‌های فعال یادگیری، و اعمال ارزیابی مناسب می‌تواند به بهبود عملکرد و تسلط بهتر بر مطالب منجر گردد. همچنین، تأکید بر انعکاس و بازخورد سازنده در این فرآیند، نقش مهمی در افزایش موفقیت آموزش دارد. در طول مقاله، به بررسی اثربخشی تنوع در روش‌های یادگیری، استفاده از فناوری در فرآیند تدریس، و توجه به نیازها و تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان پرداخته شده است. همچنین، مشخص شده است که ایجاد محیط‌های یادگیری تعاملی و تشویق به تفکر انتقادی، نقش بسزایی در پیشبرد فرآیند آموزش و یادگیری دارد.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

نتایج نشان می‌دهد که ارتقاء مهارت‌های نرم، ترکیب مناسبی از روش‌های آموزشی، و توجه به عوامل روانشناختی افراد در فرایند یادگیری، به بهبود عملکرد و ارتقاء توانمندی‌های شخصیتی افراد کمک می‌کند. این یافته‌ها نقطه عطفی در طراحی برنامه‌های آموزشی و ارتقاء سیستم‌های یادگیری فعال است.

پیشنهادات

- ۱) تشویق دانش‌آموزان به استفاده از روش‌های مختلف یادگیری از جمله تجربیات عملی، گفتگوهای گروهی، و استفاده از فناوری، می‌تواند به تنوع در یادگیری و بهبود عملکرد تحصیلی منجر شود.
- ۲) بهبود فضاها و منابع آموزشی در مدارس و دانشگاه‌ها به عنوان یک راهبرد مؤثر در ارتقاء عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان و دانشجویان توصیه می‌شود.
- ۳) ارتقاء مهارت‌ها و دانش معلمان در زمینه شناخت فرایند یادگیری و تطابق با نیازها و سطوح مختلف دانش‌آموزان می‌تواند تأثیر گذار باشد.
- ۴) توسعه و استفاده بهینه از فناوری در فرایند یادگیری، از جمله ایجاد نرم‌افزارهای آموزشی متنوع و تعاملی، به عنوان یک ابزار اساسی برای افزایش مشارکت و عملکرد تحصیلی مطلوب است.
- ۵) توجه به تفاوت‌ها و نقاط قوت هر دانش‌آموز و دانشجو به عنوان یک عنصر اساسی در فرایند آموزش و پرورش می‌تواند به ارتقاء عملکرد تحصیلی کمک کند.
- ۶) ارتقاء فرایند مشارکت فعال دانش‌آموزان در کلاس‌ها و فعالیت‌های آموزشی، با ترکیب مطالب جذاب و فراهم کردن فرصت‌های مشارکت، می‌تواند به بهبود عملکرد تحصیلی کمک کند.
- ۷) آموزش راهکارها و تکنیک‌های افزایش انگیزه دانش‌آموزان به منظور حفظ تعهد آن‌ها به یادگیری و دستیابی به اهداف تحصیلی می‌تواند در بهبود عملکرد تحصیلی تأثیرگذار باشد.

منابع:

- ۱) آآمد، ف... (۱۳۸۷). روش‌های نوین فرآیند یاددهی-یادگیری. پیوند، (۳۴۴)، ۰-۰.
- ۲) دولتی، علی اکبر، جمشیدی، لاله، و امین بیدختی، علی اکبر. (۱۳۹۴). بهبود فرآیند یاددهی - یادگیری مدارس هوشمند از منظر ارزشیابی. مطالعات آموزش و یادگیری (علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز)، ۷(۲) (پیاپی ۱-۶۹)، ۱-۲۰.
- ۳) صفری، اکرم، عبدالهی، بیژن، و صبوری، فاطمه. (۱۳۹۸). همکاری بین معلمان مدرسه و ارتقای کیفیت فرآیند یاددهی-یادگیری. مدیریت مدرسه (Journal of School administration)، ۷(3)، ۱۷۹-۱۹۳.
- ۴) اعلا، مریم، پیمانی، مریم، و قریب، میترا. (۱۳۹۲). واژه نامه توصیفی: یاددهی و یادگیری در گروه‌های کوچک. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، ۱۳(۱) (پیاپی ۵۱)، ۷۲-۸۳.
- ۵) جاودانی، محمد، مرزوقی، رحمت اله، فولادچنگ، محبوبه، محمدی، مهدی، و ترک زاده، جعفر. (۱۳۹۴). تدوین الگوی کیفی مدیریت فرآیندهای یاددهی - یادگیری در دوره ابتدایی. پژوهش‌های آموزش و یادگیری (دانشور رفتار)، ۲۲ (دوره جدید)، (۷)، ۱۳۳-۱۴۸.
- ۶) شاه حسینی، محمدعلی، نارنجی ثانی، فاطمه، عبادی، رحیم، و رودباری، حمید. (۱۳۹۴). ارزیابی کیفیت خدمات نظام یاددهی - یادگیری الکترونیکی در آموزش عالی. تحقیقات کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاهی (کتابداری)، ۴۹(۲)، ۲۷۷-۳۰۳.